

BEVEZETŐ

Az Educatio olvasói ezúttal amerikai szakmai szervezetek állásfoglalását olvashatják. Oktatáspolitikai dokumentummá a szöveget a rövid állásfoglalás néhány szerkezeti és tartalmi újdonsága avatja.

A dokumentum a diákjóléti szolgáltatásokat nem, vagy nem csak az iskola életétől elválasztott szociálpolitikai tevékenységként kezeli, hanem a hátrányos helyzet és leszakadás elleni iskolai küzdelem eszközeként is. Ez az elem nem szokatlan a hazai gyakorlatban sem.

Kétségkívül új, és jellegzetesen amerikai azonban az a megközelítés, amely a korábban fenntartó, felügyelő vagy éppen szaktudományos háttér szerint szétszabdalt szolgáltatásokat – éppen a kívánt célok elérése érdekében – egységes, célorientált munkaközösségekké kívánja átalakítani. Így a Magyarországon működő gyakorlattal szemben a problémás tanulókat váró logopédusok, pályaválasztási tanácsadók, iskolapszichológusok, szociális munkások stb. interdiszciplináris, problémaközpontú, megelőző munka végzésére válhatnak alkalmassá. Ugyancsak figyelemre méltó, hogy a munkaközösségek munkája elsősorban a tanulók tanulási útjának szervezésére és korrigálására irányul. Ez egybevág azzal az általános megközelítésbeli elmozdulással, amely az oktatásról egyre inkább a személyes tanulásra helyezi a hangsúlyt.

A második dokumentum – melyet a rovat szerkesztője az Európai Unió XXII-es bizottságának (oktatási és ifjúsáspolitikai „minisztériumának”) honlapjáról, az Internetről hívott le, tájékoztató anyag az Unió most formálódó oktatáspolitikai prioritásáról. A francia szocialista Edith Cresson XXII-es bizottsága meglehetősen nehéz helyzetbe került, amikor az Unió oktatáspolitikája egyik legfontosabb prioritásának a társadalmi összetartás és szolidaritás erősítését jelölték meg. Az Unió oktatáson kívüli területein, és főleg a nemzetállami szuverenitás körébe tartozó gazdasáspolitikai döntéseknél rendületlenül folyik a jóléti állam korábbi formáinak le-, mások szerint átépítése. Ebben a helyzetben illúzió volna az oktatást felelőssé tenni a társadalmi folyamatokért. Az Unió oktatásirányítói ezt az ellentmondást új prioritások felkutatásával igyekeznek enyhíteni, ilyenek például az 1996-ban meghirdetett élethossziglani tanulás vagy az alább közölt elgondolások.

A jelentés egyik legmeglepőbb adata szerint 1996 közepén az Európai Unió iskoláinak kevesebb, mint 5 %-a rendelkezett elektronikus levelezéshez vagy Internethez történő hozzáféréssel. Ez azt is jelenti, hogy az anyagban vázolt Unió fejlesztési politikába Magyarország már a most meglévő iskolai információs infrastruktúrájával is zökkenőmentesen be tudna kapcsolódni. Ennek jelentőségét – például a Leonardo és Socrates pályázatok megalkotásában – nem kell részletezni az Olvasónak.

Az anyag kusza gondolatmenetei és minősíthetetlen nyelvi megoldásai valóságközeli benyomást nyújtanak az Unió oktatási szakembereinek hétköznapi munkájáról és erőfeszítéseiről. A magyar szöveg a jelentés angol változatából készült, melynek alacsony nyelvi minőségét a fordító szándékosan őrizte meg.

Setényi János